

РОЗДІЛ І. БОЛОНСЬКИЙ ПРОЦЕС ТА ECTS УКРАЇНА І БОЛОНСЬКИЙ ПРОЦЕС

Важливою складовою загального процесу європейської інтеграції України є входження української вищої освіти в європейський освітній і науковий простір на основі фундаментальних цінностей і принципів Болонського процесу. На сьогодні 47 європейських країн, включно з Україною, є його учасниками. Україна приєдналася до Болонського процесу 19 травня 2005 р. у Норвегії та зобов'язалася внести відповідні зміни в національну систему освіти і приєднатися до роботи над визначенням пріоритетів у процесі створення єдиного європейського простору вищої освіти.

Болонський процес як процес європейських реформ, спрямований на створення загальноєвропейського простору вищої освіти, офіційно розпочався у 1999 р. з

підписання Болонської декларації. Передумовою її створення стало підписання у 1988 р. Великої Хартії європейських університетів (Magna Charta Universitatum) та розроблення і прийняття у 1997 р. під егідою Ради Європи та ЮНЕСКО Лісабонської конвенції про визнання кваліфікацій, що належать до вищої освіти Європи. Лісабонська угода декларує наявність і цінність різноманітних освітніх систем і ставить за мету створення умов, за яких більша кількість людей, скориставшись усіма цінностями і здобутками національних систем освіти і науки, зможе бути мобільними на європейському ринку праці.

ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ РЕФОРМУВАННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ

- Прийняти системи легко зрозумілих і порівнюваних ступенів.
- Запровадити систему вищої освіти, яка ґрунтується на 2-х циклах (бакалавр, магістр).
- Запровадити систему кредитного трансферу.
- Сприяти мобільності студентів, викладачів, науковців.
- Сприяти європейській співпраці із забезпечення якості.
- Сприяти європейському виміру у вищій освіті (в контексті розробки навчальних планів і міжінституційної співпраці).

ІНСТРУМЕНТИ БОЛОНСЬКОГО ПРОЦЕСУ

- Запровадження трициклової системи вищої освіти.
- Використання ЄКТС як системи накопичення та трансферу кредитів.
- Сприяння мобільності студентів, викладачів та науковців.
- Міжнародна співпраця у створенні навчальних програм, реалізації схем мобільності.
- Рамка кваліфікацій ЄПВО, національні рамки кваліфікацій.
- Додаток до диплома європейського зразка.
- Визнання попереднього неформального навчання.
- Докторські студії, взаємозв'язок Європейського простору вищої освіти та Європейського дослідницького простору.
- Використання Лісабонської конвенції як основного інструменту визнання кваліфікацій.
- Збільшення автономії університетів, зростання ролі студентства та інших стейкхолдерів.

Слід зазначити, що Болонський процес не передбачає створення повністю ідентичних систем освіти у різних країнах, він призначений лише для зміцнення взаємозв'язків та покращення взаєморозуміння між різними освітніми системами.

Україна є активним учасником цих процесів. Принципи Болонської декларації повною мірою вирішено запровадити у 2010 р.

Детальнішу інформацію про Болонський процес можна знайти на веб-сайтах:

http://ec.europa.eu/education/higher-education/bologna_en.htm

<http://www.ond.vlaanderen.be/hogeronderwijs/bologna/about/>

<http://www.osvita.org.ua/bologna/>